

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

mevrouw Annemie Serlippens, persmagistraat van het parket in Gent

tegen

Het Laatste Nieuws

Met een brief van 31 juli 2009 dient mevrouw Annemie Serlippens, persmagistraat van het parket van Gent, klacht in naar aanleiding van een artikel dat op 30 juli 2009 is gepubliceerd in Het Laatste Nieuws. Het Laatste Nieuws heeft op de klacht geantwoord met een brief van 4 augustus 2009.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 22 december 2009. Mevrouw Serlippens is in persoon verschenen. Namens Het Laatste Nieuws verscheen Raymond De Craecker, hoofd redactiebeheer van de krant.

DE FEITEN

Op woensdag 29 juli 2009 werd in Gent de wagen aangetroffen die op 23 juli werd gekaapt door drie gedetineerden die eerder die dag per helikopter waren ontsnapt uit de gevangenis van Brugge. Rond 18 uur werd klaagster, die woordvoester is van het parket van Gent, telefonisch gecontacteerd door een medewerker van het persbureau Verbeke, die om bevestiging vroeg van het feit dat het vluchtvoertuig in Gent was aangetroffen. Nadat klaagster contact had opgenomen met de onderzoeksrechter in Brugge, werd besloten om in het belang van het onderzoek geen informatie vrij te geven. Rond 20 uur heeft klaagster de medewerker van persbureau Verbeke teruggebeld, met de vraag om tijdelijk geen gebruik te maken van de informatie, en met de mededeling dat het embargo gold voor de hele pers. In weerwil van deze mededeling heeft Het Laatste Nieuws in zijn editie van donderdag 30 juli 2009 melding gemaakt van het aantreffen van de vluchtauto.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klaagster betoogt dat het in het belang van het onderzoek noodzakelijk was om de informatie over de vluchtauto een tijd lang in te houden. Het ging immers om drie gedetineerden, van wie er minstens één als zeer gevaarlijk kan worden omschreven, en het kon niet de bedoeling zijn dat zij via de pers voortdurend op de hoogte werden gehouden over de stand van zaken van het onderzoek. Klaagster heeft dit in haar telefoongesprek met de medewerker van het persbureau Verbeke duidelijk aangegeven, en ze heeft dus gemotiveerd waarom een embargo in acht diende te worden genomen tot de maandag nadien. De persmedewerker heeft geen bedenkingen gemaakt en heeft gezegd dat hij de informatie zou doorgeven aan Het Laatste Nieuws. Klaagster vond het niet opportuun om een algemeen embargo af te kondigen via Belga, omdat ze ervan uitging dat geen enkele medium dergelijke informatie zou brengen zonder eerst contact op te nemen met de woordvoerder van het parket of de politie, die allen op de hoogte waren van het embargo. Aangezien klaagster daarop geen telefoon meer ontving, noch van Het Laatste Nieuws noch van een andere redactie, meende ze dat het embargo niet ter discussie stond. Groot was dan ook haar verwondering toen ze de ochtend nadien werd opgebeld door de radioredactie en ze vernam dat Het Laatste Nieuws het

aantreffen van de vluchtauto had gemeld op zijn voorpagina. Zij heeft daarop getelefoneerd met hoofdredacteur Daenen van de krant, die haar meedeelde dat hij in overleg met enkele ervaren collega's besloten had om de informatie toch te publiceren. Klaagster benadrukt dat zij in het verleden nooit problemen heeft gehad met embargoverzoeken, en ze vraagt meer duidelijkheid naar aanleiding van dit incident. Zij betoogt dat zij toepassing heeft gemaakt van de 'Gezamenlijke omzendbrief van de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal betreffende de informatieverstrekking aan de pers door de gerechtelijke autoriteiten en de politiediensten gedurende de fase van het vooronderzoek' van 30 april 1999.

Namens Het Laatste Nieuws betoogt hoofd redactiebeheer Raymond De Craecker dat een embargo in wezen neerkomt op een afspraak, en dit zowel volgens de Gezamenlijke omzendbrief van de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal als volgens de Richtlijn hierover van de Raad voor de Journalistiek (*zie RvdJ, 2003-10, Embargorichtlijn, 10 juli 2003*). De vraag van klaagster betrof echter een eenzijdig verzoek om de informatie een tijd lang in te houden. Volgens de Embargorichtlijn kan de pers slechts in uitzonderlijke omstandigheden een dergelijk verzoek honoreren, en dit (1) wanneer het nieuws nog moet ontstaan of het uitstel noodzakelijk is voor de goede verwerking van het nieuws, ofwel (2) wanneer het leven of de gezondheid van mensen op het spel staat of, zeer uitzonderlijk, om de opheldering van zware misdrijven niet in het gedrang te brengen. Volgens Het Laatste Nieuws voldeed het verzoek van de persmagistraat van het parket van Gent niet aan deze voorwaarden. De Craecker wijst er ook op dat de informatie over het aantreffen van de vluchtauto niet van het parket afkomstig was, en dat het een publiek feit was, waarvan talrijke mensen getuige waren. Het is dan ook onrealistisch om te verwachten dat dit nieuws dagenlang stil zou kunnen gehouden worden. Het Laatste Nieuws voert nog aan dat niet alleen zij, maar ook andere media, op 30 juli 2009 hebben bericht over het aantreffen van de vluchtauto.

BESLISSING

Uit het verloop van de gebeurtenissen blijkt dat de vraag van de persmagistraat van het parket van Gent niet kan worden beschouwd als een embargo, zoals omschreven zowel in de Gezamenlijke omzendbrief van de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal als in de Embargorichtlijn van de Raad voor de Journalistiek. In wezen is het embargo immers een afspraak, en enkel in uitzonderlijke omstandigheden kan er sprake zijn van het naleven door de pers van een eenzijdig verzoek tot tijdelijk inhouden van de informatie. Van dergelijke uitzonderlijke omstandigheden was in deze zaak echter geen sprake.

De klacht is daarom ongegrond.

Brussel, 11 maart 2010

De Raad voor de Journalistiek stelt vast dat er geregeld problemen rijzen rond de interpretatie en de toepassing van embargo's. Om tot betere afspraken te komen, lijkt het aangewezen om hierover een dialoog aan te gaan met de gerechtelijke overheid. De Raad voor de Journalistiek houdt zich hiervoor ter beschikking.